

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MELCHIORA WATHELETA
přednesené dne 16. února 2017¹

Věc C-228/16 P

**Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)
proti**

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek — Státní podpora — Odmítnutí vydat soudní příkaz, kterým se nařizuje pozastavení nálezů rozhodčího soudu o sazbě ceny za elektřinu, kterou má společnost Alouminion SA zaplatit společnosti DEI — Odložení stížnosti společnosti DEI týkající se údajné státní podpory poskytnuté společnosti Alouminion SA — Snížené sazby za elektřinu“

I. Úvod

1. Kasačním opravným prostředkem navrhuje společnost Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) zrušení usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 9. února 2016, DEI v. Komise (T-639/14, nezveřejněné, EU:T:2016:77, dále jen „napadené usnesení“), kterým Tribunál rozhodl, že v případě žaloby znějící na zrušení dopisu Evropské komise COMP/E3/ON/AB/ark *2014/61460 ze dne 12. června 2014 (dále jen „sporný dopis“), jímž se odmítají stížnosti DEI týkající se státní podpory, již není namístě rozhodnout ve věci samé.

2. Prostřednictvím svých důvodů kasačního opravného prostředku společnost DEI tvrdí, že se Tribunál tím, že rozhodl, že není namístě rozhodnout o její žalobě, dopustil několika nesprávných právních posouzení, porušil její právo být slyšena a dopustil se zjevně nesprávného posouzení, zkreslení skutkového stavu a jejích argumentů. Tyto důvody nevyvolávají žádné nové právní otázky s výjimkou druhého důvodu, podle kterého Tribunál porušil zásady řádné správy, právní jistoty a účinné soudní ochrany.

3. V důsledku toho se v souladu s návrhem Soudního dvora toto stanovisko zaměří na druhý důvod kasačního opravného prostředku, který se týká otázek výkladu zásad uvedených v bodě 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaïki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že „[s] ohledem na požadavky na řádnou správu a právní jistotu, jakož i na zásadu účinné soudní ochrany je třeba vycházet z toho, že Komise smí provést zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti týkající se údajné protiprávní podpory pouze k napravení protiprávnosti uvedeného rozhodnutí a dále že po takovém zpětvzetí nemůže v řízení pokračovat ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž konstatovaná protiprávnost nastala“.

¹ — Původní jazyk: francouzština.

II. Skutečnosti předcházející sporu

4. DEI je řecká společnost, jejímž hlavním akcionářem je Řecký stát. Její hlavní činností je výroba elektřiny. Mezi její klienty mimo jiné patří společnost Alouminion SA. V důsledku sporu mezi těmito dvěma společnostmi o sazbu za elektřinu stanovil řecký energetický regulační úřad (dále jen „RAE“) dočasnou sazbu. Ve stížnosti zasláné Komisi dne 15. června 2012 (dále jen „stížnost z roku 2012“) společnost DEI uvedla, že ji tato sazba zavazuje k dodávkám elektřiny společnosti Alouminion za cenu nižší, než je cena tržní, a že RAE tudíž poskytuje této společnosti protiprávní státní podporu.

5. Dne 31. října 2013 stanovil rozhodčí soud ustanovený společnostmi DEI a Alouminion se zpětnou účinností sazbu za elektřinu dodávanou společností DEI, která byla ještě nižší než sazba dočasně stanovená RAE.

6. Dne 23. prosince 2013 podala společnost DEI druhou stížnost ke Komisi (dále jen „stížnost z roku 2013“), přičemž tvrdila, že rozhodčí nález je státní podporou.

7. Dne 6. května 2014 Komise zaslala společnosti DEI své předběžné posouzení, podle kterého nebylo třeba pokračovat v přezkumu stížnosti z roku 2013, jelikož rozhodčí nález není státní podporou. Dopisem ze dne 6. června 2014 a v odpovědi Komisi zaslala společnost DEI Komisi dodatečné vyjádření.

8. Sporným dopisem Komise informovala společnost DEI, že informace obsažené v dopise společnosti ze dne 6. června 2014 nijak nezpochybňovaly předběžné posouzení obsažené v dopise Komise ze dne 6. května 2014. Podle názoru Komise není rozhodčí nález opatřením přičitatelným státu, protože stát nemohl rozhodčímu soudu nařizovat rozhodnutí² ani neposkytl společnosti Alouminion selektivní výhodu. „Útvary GŘ pro hospodářskou soutěž“ proto dospěly k závěru, že [informace obsažené v dopise ze dne 6. června 2014] nejsou dostatečné pro to, aby odůvodnily nové šetření stížnosti“.

III. Žaloba na neplatnost sporného dopisu u Tribunálu a napadené usnesení

9. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 22. srpna 2014 se společnost DEI domáhala zrušení rozhodnutí Komise obsaženého ve sporném dopise.

10. Dopisem ze dne 7. října 2014 zaslánému kanceláři Tribunálu požádala společnost DEI společně s Komisí o pozastavení řízení probíhajícího u Tribunálu na dobu šesti měsíců, a to do 7. dubna 2015, aby Komise mohla znovu přezkoumat otázky uplatněné v žalobě. Předseda čtvrtého senátu Tribunálu této žádosti vyhověl usnesením ze dne 24. října 2014.

11. Dne 25. března 2015 přijala Komise rozhodnutí C (2015) 1942 final týkající se údajné státní podpory SA.38101 (2015/NN) (ex 2013/CP) poskytnuté společnosti Alouminion SA na základě rozhodčího nálezu ve formě sazeb za elektřinu, které byly nižší než náklady (dále jen „formální rozhodnutí“). V bodě 12 svého rozhodnutí Komise upřesnila, že „ve stížnosti v projednávané věci, odkazuje [DEI] rovněž na [stížnost z roku 2012]. V této stížnosti je tvrzeno, že rozhodnutím [RAE] č. 346/2012, kterým byla stanovena dočasná sazba za elektřinu dodanou společnosti Alouminion do okamžiku, než se vyřeší spor týkající se uvedené sazby mezi těmito dvěma stranami, byla společnost DEI přinucena dodávat elektřinu společnosti Alouminion za nižší než tržní cenu, a tudíž poskytovat státní podporu společnosti Alouminion. Avšak vzhledem k tomu, že rozhodčí nález v plném rozsahu a se zpětným účinkem nahradil dočasnou sazbu stanovenou [RAE], má Komise za to, že se stížnost [z roku 2012] stala bezpředmětnou“.

2 — „[...] the State does not seem to have had the possibility to dictate the decision of the arbitration tribunal“.

12. Komise dopisy ze dne 27. dubna 2015 a ze dne 19. června 2015 zaslanými kanceláři Tribunálu navrhla, aby Tribunál rozhodl, že na základě formálního rozhodnutí se žaloba podaná proti spornému dopisu stala bezpředmětnou a že již není namístě o ní rozhodnout. Společnost DEI předložila dopisem ze dne 3. července 2015 Tribunálu svá vyjádření k tomuto návrhu.

13. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 29. června 2015 se společnost DEI domáhala zrušení rozhodnutí ze dne 25. března 2015 [věc DEI v. Komise (T-352/15), projednávaná Tribunálem].

14. V napadeném usnesení Tribunál konstatoval, že není namístě rozhodnout o žalobě na neplatnost sporného dopisu, jelikož byl zrušen a formálně nahrazen formálním rozhodnutím, z čehož plyne, že sporný dopis již nepatří do právního řádu Unie.

15. Podle Tribunálu neumožňují argumenty společnosti DEI tento závěr zpochybnit.

16. Zprvce Tribunál rozhodl, že mu nepřísluší v tomto usnesení rozhodovat o legalitě formálního rozhodnutí, jež požívá presumpce legality aktů orgánů, dokud toto rozhodnutí nebylo vzato zpět nebo zrušeno nebo prohlášeno za neplatné. Odmítl tak argument, že toto rozhodnutí je protiprávní, přičemž žaloba ve věci T-639/14 se nestává bezpředmětnou.

17. Zadruhé Tribunál vyvrátil tvrzení společnosti DEI, že má i nadále právní zájem na podání žaloby proti spornému dopisu s cílem zabránit tomu, aby v budoucnu nedocházelo k uplatněné protiprávnosti týkající se přičitatelnosti rozhodčího nálezu Řeckému státu. Podle Tribunálu tato údajná protiprávnost není ve sporném dopise zahrnuta a otázka, zda společnost DEI prokázala či neprokázala porušení pravidel v oblasti státních podpor, je každopádně předmětem žaloby proti formálnímu rozhodnutí.

18. Konečně zatřetí Tribunál konstatoval, že již není namístě rozhodnout o žalobě, pokud se týká stížnosti z roku 2012, protože Komise svým rozhodnutím ze dne 25. března 2015 implicitně tuto stížnost z roku 2012 zamítla.

IV. Řízení před Soudním dvorem

19. Kasačním opravným prostředkem společnost DEI navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadené usnesení,
- nařídil vrácení věci Tribunálu, aby Tribunál rozhodl o návrhových žádáních uplatněných v řízení o kasačním opravném prostředku, kterými se domáhá zrušení sporného dopisu, a
- uložil Komisi náhradu veškerých nákladů řízení jak v prvním stupni, tak v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.

20. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek a uložil společnosti DEI náhradu nákladů řízení.

V. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení zásady řádné správy, právní jistoty a účinné soudní ochrany

A. Argumentace účastnic řízení

21. Společnost DEI uvádí, že Komise tím, že přijala formální rozhodnutí, vzala sporný dopis zpět v rozporu s požadavky vyplývajícími z rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783). Z bodů 70 a 71 tohoto rozsudku podle DEI vyplývá, že zpětvzetí aktu lze povolit k napravení protiprávnosti za podmínky, že akt zpětvzetí nebo nahrazení uvádí protiprávní povahu aktu, který byl vzat zpět. Jelikož tomu tak podle společnosti DEI v případě formálního rozhodnutí nebylo, porušil Tribunál v bodech 39 až 41 napadeného usnesení tento požadavek a tím porušil zásady řádné správy, právní jistoty a účinné soudní ochrany.

22. Komise má za to, že body 38 až 51 napadeného usnesení obsahují pouze podpůrné odůvodnění. Druhý důvod kasačního opravného prostředku namířený proti jednomu z těchto odůvodnění je proto podle Komise zjevně irelevantní.

23. V každém případě musí být podle Komise tyto argumenty zamítnuty jako neopodstatněné, protože formální rozhodnutí je zcela v souladu s požadavky, které vyplývají z bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783).

24. Komise totiž sporný dopis vzala zpět se zpětnou účinností, protože byl stížen formální vadou. Ve věcech státních podpor je Komise povinna přijmout formální rozhodnutí podle článku 4 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. 1999, L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339)³, pokud po předběžném přezkoumání shledá, že oznámené opatření není státní podporou.

25. Komise kromě toho nemůže po zpětvzetí sporného dopisu pokračovat v řízení ve stadiu, které časově předchází okamžiku, k němuž protiprávnost nastala. Jelikož předmětem tohoto dopisu bylo ukončení předběžné fáze přezkoumání, Komise právem přijala formální rozhodnutí za tímto účelem na základě článku 4 nařízení č. 659/1999. Jinak by tomu bylo v případě, kdyby Komise jednoduše vzala sporný dopis zpět bez ukončení předběžné fáze přezkoumání.

26. Konečně pokud jde o zásadu účinné soudní ochrany, má Komise za to, že tato zásada nebyla porušena, protože v rámci věci T-352/15 bude mít společnost DEI možnost napadnout formální rozhodnutí a uplatnit, že Komise měla jinak naložit se stížnostmi z roku 2012 a 2013.

B. Posouzení

27. Podle mého názoru body 39 až 41 napadeného usnesení, na které se zaměřuje kasační opravný prostředek společnosti DEI, neobsahují doplňující odůvodnění, protože pokud má společnost DEI pravdu v otázce výkladu bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), Tribunál nemohl konstatovat, že není namístě rozhodnout. V tomto smyslu nelze druhý důvod kasačního opravného prostředku společnosti DEI zamítnout jako irelevantní.

28. Domnívám se však, že tento důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný a je třeba jej zamítnout z následujících důvodů.

3 — S účinností od října 2015 bylo toto nařízení nahrazeno nařízením Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. 2015, L 248, s. 9). V tomto stanovisku vycházím z konsolidovaného znění nařízení č. 653/1999, které bylo použitelné ke dni sporného dopisu, a sice k 12. červnu 2014.

1. Úvodní poznámky

29. Právo orgánů Evropské unie vzít zpět jejich akty se na jedné straně dotýká zásad legality a ochrany legitimního očekávání a na straně druhé příznivé či nepříznivé povahy dotčeného aktu pro toho, koho se týká⁴.

30. Podle ustálené judikatury Soudního dvora⁵ nemůže být akt unijního orgánu přiznávající subjektivní práva v zásadě vzat zpět, jestliže jde o akt vydaný v souladu s právem, protože jelikož vzniklo subjektivní právo, převažuje nutnost chránit důvěru ve stabilitu takto vytvořené situace nad zájmem orgánu, který by chtěl své rozhodnutí vzít zpět. Tato judikatura neuvádí výjimečné podmínky, za kterých lze vzít takový akt vydaný v souladu s právem zpět.

31. Naproti tomu orgán, který konstatuje, že jeho akt, jež přiznává subjektivní práva, je stížen protiprávností, jej může v přiměřené lhůtě vzít zpět se zpětnou účinností, ale v mezích uložených zásadou ochrany legitimního očekávání osoby, na kterou se tento akt vztahuje, která mohla spoléhat na jeho legalitu⁶.

32. Jak již však Soudní dvůr rozhodl, tyto zásady se neuplatní na akty nepříznivě zasahující do právního postavení⁷. Orgány totiž mohou vzít takové akty zpět se zpětnou účinností a to nezávisle na otázce, zda je dotčený akt v souladu s právem či nikoliv. Jelikož je totiž zpětvzetí aktu nepříznivě zasahujícího do jejího právního postavení pro dotčenou osobu příznivé, nemůže být toto zpětvzetí v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání⁸.

33. Podle mého názoru to platí rovněž pro částečné zpětvzetí aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení. Ačkoliv zásah do právního postavení přetrvává, částečné zpětvzetí aktu je totiž pro dotčenou osobu příznivé, protože omezuje rozsah sporu nebo zásahu či zásahů do právního postavení.

2. Rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Athinaïki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783)

34. Věc, v níž byl vydán tento rozsudek, se stejně jako projednávaná věc týkala státních podpor, a sice stížnosti společnosti Athinaïki Techniki AE týkající se údajné státní podpory poskytnuté Řeckým státem konsorciu Hyatt Regency v rámci veřejné zakázky „Casino Mont Parnès“. V rámci této věci Komise původně rozhodla o odložení stížnosti společnosti Athinaïki Techniki, ale v návaznosti na rozsudek ze dne 17. července 2008, Athinaïki Techniki v. Komise (C-521/06 P, EU:C:2008:422)⁹, vzala své rozhodnutí o odložení zpět a případ znovu otevřela, přičemž znovu vyzvala Athinaïki Techniki, aby předložila důkazy o poskytnutí protiprávní státní podpory.

4 — Viz Craig, P., *EU Administrative Law*, 2. vyd., Oxford University Press, 2012, kap. 16.

5 — Viz rozsudky ze dne 12. července 1957, *Algera a další v. Assemblée commune* (7/56 a 3/57 až 7/57, EU:C:1957:7); ze dne 22. března 1961, *Snupat v. Haute Autorité* (42/59 a 49/59, EU:C:1961:5); ze dne 13. července 1965, *Lemmerz-Werke v. Haute Autorité* (111/63, EU:C:1965:76), a ze dne 22. září 1983, *Verli-Wallace v. Komise* (159/82, EU:C:1983:242, bod 8).

6 — Viz rozsudky ze dne 9. března 1978, *Herpels v. Komise* (54/77, EU:C:1978:45, bod 38); ze dne 3. března 1982, *Alpha Steel v. Komise* (14/81, EU:C:1982:76, bod 10); ze dne 26. února 1987, *Conorzio Cooperative d'Abruzzo v. Komise* (15/85, EU:C:1987:111, bod 12), jakož i ze dne 17. dubna 1997, *de Compte v. Parlament* (C-90/95 P, EU:C:1997:198, bod 35).

7 — Viz rozsudek ze dne 16. prosince 2010, *Athinaïki Techniki v. Komise* (C-362/09 P, EU:C:2010:783, bod 60). V tomto smyslu viz rovněž bod 80 stanoviska generálního advokáta Y. Bota ve věci *Athinaïki Techniki v. Komise* (C-362/09 P, EU:C:2010:492).

8 — Viz Craig, P., op. cit. s. 558.

9 — Soudní dvůr měl v tomto rozsudku za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že společnost Athinaïki Techniki podala žalobu na neplatnost aktu, který nevyvolává právní účinky, a který tedy nemůže být napaden žalobou podle článku 263 SFEU. Soudní dvůr proto zrušil usnesení ze dne 29. listopadu 2009, *Athinaïki Techniki v. Komise* (T-94/05 RENV, nezveřejněné, EU:T:2009:471), a vrátil mu věc zpět, aby rozhodl o návrhových žádáních společnosti Athinaïki Techniki znějících na neplatnost prvního rozhodnutí Komise, kterým rozhodla o odložení stížnosti společnosti Athinaïki Techniki.

35. Z toho důvodu Komise znovu zahájila předběžné přezkoumání stížnosti společnosti Athinaiki Techniki od začátku, namísto pokračování od okamžiku, k němuž protiprávnost konstatovaná rozsudkem ze dne 17. července 2008, Athinaiki Techniki v. Komise (C-521/06 P, EU:C:2008:422), nastala, tedy od okamžiku, k němuž Komise v souladu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 až 4 a čl. 20 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 659/1999 musela rozhodnout buďto o neexistenci podpory, o nevnnesení námitek či o zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

36. Jak uvedl generální advokát Y. Bot v bodě 101 svého stanoviska ve věci Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:492) tím, že znovu vyzvala společnost Athinaiki Techniki k předložení důkazů o poskytnutí protiprávní státní podpory, ji Komise přiměla k „[...] toč[ení] [se] v bludném kruhu“. Kdybychom připustili [...], že takové zpětvzetí je v souladu s právem, mohlo by to následně umožnit Komisi setrvat v nečinnosti, což je v rozporu s jejími povinnostmi v oblasti státních podpor, jelikož [...] stačí, aby tento orgán odložil stížnost podanou zúčastněnou stranou dále poté, co tato strana podá žalobu, znovu zahájil předběžný přezkum a opakoval tyto úkony tolikrát, kolikrát to bude zapotřebí, aby se vyhnul jakémukoli soudnímu přezkumu svého jednání“.

37. Soudní dvůr výslovně potvrdil tento rozbor generálního advokáta Y. Bota, když rozhodl v bodě 68 svého rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), že „[k]dyby byla Komise oprávněna vzít zpět takový akt, jako je za daných okolností napadený akt, mohla by pak po dobu fáze předběžného přezkumu setrvávat v nečinnosti v rozporu s povinnostmi, které pro ni vyplývají z čl. 13 odst. 1 a čl. 20 odst. 2 nařízení č. 659/1999, a vyhnout se jakémukoli soudnímu přezkumu. Jak již uvedl generální advokát Bot v bodě 101 svého stanoviska, stačilo by totiž, aby tento orgán odložil stížnost podanou zúčastněnou stranou, dále poté, co tato strana podá žalobu, vzal rozhodnutí o odložení stížnosti zpět, znovu zahájil předběžnou fázi přezkumu a opakoval tyto úkony tolikrát, kolikrát to bude zapotřebí, aby se vyhnul jakémukoli soudnímu přezkumu svého jednání“.

38. Aby nedocházelo k takové situaci, kterou lze kvalifikovat jako zneužití řízení ze strany Komise, rozhodl Soudní dvůr v bodě 70 tohoto rozsudku, že „s ohledem na požadavky na řádnou správu a právní jistotu, jakož i na zásadu účinné soudní ochrany je třeba vycházet z toho, že Komise smí provést zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti týkající se údajné protiprávní podpory pouze k napravení protiprávnosti uvedeného rozhodnutí a dále že po takovém zpětvzetí nemůže v řízení pokračovat ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž konstatovaná protiprávnost nastala“.

39. Na tomto základě Soudní dvůr rozhodl v bodě 74 tohoto rozsudku, že Komise nebyla oprávněna provést zpětvzetí napadeného aktu a že Tribunál nemohl konstatovat, že již není namístě rozhodnout.

40. V bodě 70 uvedeného rozsudku, který je předmětem diskuze v druhém důvodu kasačního opravného prostředku, tedy Soudní dvůr uložil souřadně dvě kumulativní podmínky, které musí být splněny, aby zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti bylo v souladu s právem.

3. Uplatnění na projednávaný případ

a) Primárně

41. Je třeba připustit, že použití klasického pravidla v oblasti zpětvzetí aktů, podle kterého může být akt nepříznivě zasahující do právního postavení prostě a bez výhrad vzat zpět, je třeba v oblasti státních podpor vyloučit, jedná-li se o rozhodnutí, kterým na konci předběžného přezkoumání stížnosti Komise shledává, že neexistuje podpora nebo nevznáší námitky. Článek 4 nařízení č. 659/1999 totiž Komisi ukládá přijmout na konci tohoto řízení rozhodnutí.

42. Z rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaïki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), však nevyplývá, že Soudní dvůr hodlal uložit nové pravidlo v oblasti zpětvzetí aktů pouze pro případ rozhodnutí o odložení stížností v oblasti státních podpor. Doslovný výklad bodu 70 tohoto rozsudku v tom smyslu, že první podmínka, kterou ukládá, tedy že zpětvzetí rozhodnutí lze povolit „pouze k napravení protiprávnosti uvedeného rozhodnutí“¹⁰, by tudíž znamenal, že zpětvzetí je nemožné z jakéhokoliv jiného důvodu.

43. Tento výklad, který brání jakémukoliv zpětvzetí aktu vydaného v souladu s právem nepříznivě zasahujícího do právního postavení, se mi jeví jako příliš rigidní, vzhledem k důvodu, který vedl Soudní dvůr k tomu, aby věc, v níž byl vydán rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Athinaïki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), rozhodl tak, jak učinil v bodě 70 uvedeného rozsudku.

44. Jak jsem již uvedl v bodech 36 a 37 tohoto stanoviska, Komise tím, že vzala zpět své rozhodnutí o odložení stížnosti společnosti Athinaïki Techniki a vyzvala ji znovu k předložení důkazů, prodloužila stav nečinnosti, pokud jde o povinnost přijmout rozhodnutí, která vyplývá z článku 4 nařízení č. 659/1999, to znamená buďto rozhodnout o neexistenci státní podpory, nebo nevznést námitky či zahájit formální vyšetřovací řízení. Komise přiměla společnost Athinaïki Techniki k „točení se v bludném kruhu“, protože znovuzahájila předběžné přezkoumání od nuly.

45. Soudní dvůr tím, že v bodě 70 uvedeného rozsudku rozhodl, že „Komise smí provést zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti týkající se údajné protiprávní podpory pouze k napravení protiprávnosti uvedeného rozhodnutí“, směřoval na stav nečinnosti, do kterého se Komise uvedla, ačkoli jí článek 4 nařízení č. 659/1999 zavazoval k přijetí rozhodnutí. Uvedené jasně vyplývá z bodů 64 a 68 uvedeného rozsudku, v nichž Soudní dvůr výslovně odkazuje na nebezpečí „setrávat v nečinnosti“, a z bodu 101 stanoviska generálního advokáta Y. Bota ve věci Athinaïki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:492).

46. Rozhodnutí o odložení stížnosti přijaté v souladu s právem na základě článku 4 nařízení č. 659/1999 může být podle mého názoru na základě teleologického a racionálního výkladu bodu 70 uvedeného rozsudku a úvodních poznámek učiněných výše v bodech 29 až 33 tohoto stanoviska vzato zpět, pokud toto zpětvzetí nevede k nečinnosti Komise, přičemž tato podmínka není splněna, pokud je takové rozhodnutí nahrazeno jiným rozhodnutím o odložení stížnosti, nebo rozhodnutím nevznést námitky či rozhodnutím zahájit formální vyšetřovací řízení.

47. V projednávané věci tomu tak není.

48. V projednávané věci totiž Komise svým sporným dopisem informovala společnost DEI o svém rozhodnutí neprovést přezkum stížnosti z roku 2013, protože rozhodčí nález, který nahradil novou sazbou za elektřinu sazbu, která byla předmětem stížnosti z roku 2012, nebyl opatřením přičitatelným státu, neposkytoval selektivní výhodu společnosti Alouminion, a nebyl tudíž státní podporou. Komise se neuvedla do takového stavu nečinnosti, který by společnost DEI přinutil „točit se v bludném kruhu“, a ani znovu nezahájila fázi předběžného přezkoumání.

49. Zpětvzetí sporného dopisu bylo tudíž v souladu s právem a nerozhodnutí ve věci samé, k němuž dospěl v napadeném usnesení Tribunál, se mi jeví odůvodněné.

10 — Věrný překlad verze uvedeného rozsudku v řeckém jazyce – řečtina byla v této věci jednacím jazykem – který nasvědčuje tomu, že Komise může vzít zpět takové rozhodnutí „výlučně k napravení protiprávnosti, kterou je dotčené rozhodnutí stíženo“ (μόνο για να επανορθώσει έλλειψη νομιμότητας από την οποία πάσχει η εν λόγω απόφαση). Kurzíva provedena autorem tohoto stanoviska.

b) **Podpůrně**

50. Odmítne-li Soudní dvůr teleologický výklad bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), a přikloní se k doslovnému výkladu, je třeba přezkoumat, zda v projednávané věci Komise provedla zpětvzetí sporného dopisu „k napravení protiprávnosti uvedeného [dopisu] a dále že po takovém zpětvzetí nemůže v řízení pokračovat ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž konstatovaná protiprávnost nastala“, což znamená analyzovat formální rozhodnutí.

51. Tímto rozhodnutím Komise změnila sporný dopis ve dvou ohledech, aniž by však změnila směr či výsledek svého rozhodnutí.

52. Zprvée formální rozhodnutí změnilo formu, ve které byl vydán sporný dopis. Sporný dopis, který obsahoval rozhodnutí, že rozhodčí nález není státní podporou, byl vydán ve formě dopisu podepsaného úředníkem Komise, zatímco formální rozhodnutí bylo podepsáno členem Komise odpovědným ve věcech státních podpor.

53. Zadruhé, aniž by Komise změnila výsledek svého rozhodnutí, podle kterého rozhodčí nález není státní podporou, změnila ve formálním rozhodnutí odůvodnění sporného dopisu, jelikož opustila svoji argumentaci, že rozhodčí nález nebyl opatřením přičitatelným státu. Komise se za použití kritéria soukromého investora ve formálním rozhodnutí omezila na přezkum toho, zda rozhodčí nález přiznával společnosti Alouminion výhodu.

1) *Změna formy rozhodnutí*

54. Pokud jde o změnu formy rozhodnutí Komise, podle kterého rozhodčí nález není státní podporou, stanoví čl. 4 odst. 2 nařízení č. 659/1999, že „[s]hledá-li Komise po předběžném přezkoumání, že oznámené opatření není podporou, zaznamená tento nález *ve formě rozhodnutí*“¹¹. Co se týká práv zúčastněných stran, jako je společnost DEI, stanoví čl. 20 odst. 2 třetí věta tohoto nařízení, že „[p]řijme-li Komise rozhodnutí v případě týkajícím se předmětu [stížnosti], zašle jednu kopii tohoto *rozhodnutí* zúčastněné straně“¹².

55. Komise v bodě 31 své kasační odpovědi připouští, že sporný dopis byl stížen protiprávností, protože nebyl vydán ve formě, kterou vyžaduje nařízení č. 659/1999, a že společnost DEI si této formální vady byla vědoma, protože ji u Tribunálu uplatnila jako první žalobní důvod pro neplatnost sporného dopisu.

56. Nezávisle na striktním a slovním nebo širokém a teleologickém výkladu bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), je zpětvzetí protiprávního aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení zajisté možné za účelem napravení této protiprávnosti. Zúčastněná strana nemůže mít žádné legitimní očekávání, že protiprávní akt bude zachován, protože to by bylo proti zásadě legality, kterou musí unijní orgány dodržovat.

57. Kromě toho je nesporné, že Komise nepokračovala v řízení ve stadiu, které časově přechází stadiu, ve kterém došlo k formální vadě. Jak sporný dopis, tak formální rozhodnutí ukončují fázi předběžného přezkoumání.

11 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

12 — Kurziva provedena autorem tohoto stanoviska.

58. Z výše uvedeného vyplývá, že pokud jde o změnu formy rozhodnutí, podle kterého rozhodčí nálezn byl státní podporou, formální rozhodnutí Komise dodržuje zásady, na které odkazuje Soudní dvůr v bodě 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783).

2) Změna odůvodnění rozhodnutí

59. Pokud jde o změnu odůvodnění rozhodnutí, Komise nepřipouští, že by odůvodnění sporného dopisu bylo stíženo protiprávností. Komise nepřevzala argument nepřičitatelnosti rozhodčího nálezu státu a jednoduše se rozhodla od tohoto argumentu upustit.

60. Společnost DEI právě z tohoto důvodu a s tím, že vychází z bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783), tvrdí, že zpětvzetí sporného dopisu je protiprávní, protože takové zpětvzetí lze povolit pouze k nápravě protiprávnosti a za podmínky, že akt zpětvzetí nebo nahrazení uvádí protiprávní povahu aktu, který byl vzat zpět.

61. Podle mého názoru a z důvodů, které uvádím v bodech 40 až 46 tohoto stanoviska, nebrání zásady uvedené v bodě 70 tohoto rozsudku Komisi v zpětvzetí sporného dopisu a ve změně odůvodnění odložení stížnosti společnosti DEI takovým způsobem, jakým to učinila, protože toto zpětvzetí nevedlo k setrvání v nečinnosti ze strany Komise, a tak k přinucení společnosti DEI k „točení se v bludném kruhu“¹³.

62. Nejenže formální rozhodnutí ukončuje předběžné přezkoumání v souladu s ustanoveními čl. 20 odst. 2 třetí věty nařízení č. 659/1999, ale míří stejným směrem jako sporný dopis a nabízí společnosti DEI zjevně podrobnější a důkladnější odůvodnění, než je odůvodnění obsažené ve sporném dopise, pokud jde o neexistenci výhody. Formální rozhodnutí tak dodržuje zásadu řádné správy zakotvenou v čl. 41 odst. 1 a 2 písm. c) Listiny základních práv Evropské unie.

63. Jak navíc uplatňuje Komise, společnost DEI podala žalobu proti formálnímu rozhodnutí, která je předmětem věci DEI v. Komise (T-352/15) projednávané před Tribunálem. Během tohoto řízení bude mít společnost DEI možnost uplatnit, že Komise měla vyřídit její stížnosti jinak. V tomto smyslu není porušena zásada účinné soudní ochrany.

64. Toto posouzení nemůže být zpochybněno argumentem společnosti DEI, podle kterého vedlo zpětvzetí sporného dopisu k tomu, že ji zbavilo možnosti napadnout nepřičitatelnost rozhodčího nálezu státu, jak v tomto dopise uplatňovala Komise.

65. V tomto ohledu uvádím, že ve skutečnosti, protože čtyři podmínky pro existenci státní podpory jsou kumulativní¹⁴, změna odůvodnění rozhodnutí Komise odložit stížnosti společnosti DEI poslední uvedenou nijak nepoškozuje, protože Komise tak omezila rozsah debaty ze dvou kritérií na jedno kritérium, a sice na kritérium existence výhody. V tomto smyslu je částečné zpětvzetí aktu nepříznivé zasahujícího do právního postavení pro společnost DEI příznivé a nemůže být považováno za neslučitelné se zásadou ochrany legitimního očekávání.

13 — Viz jak obrazně řečeno generálním advokátem Y. Botem v bodě 101 jeho stanoviska ve věci Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:492). Viz rovněž body 36 a 37 tohoto stanoviska.

14 — Z ustálené judikatury vyplývá, že k tomu, aby mohlo určité opatření spadat jako státní podpora do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU, musí se zaprvé jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků (podmínka dotčená v projednávané věci); zadruhé musí být způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy; zatřetí musí svého příjemce zvýhodnit (podmínka, která přetrvává v odůvodnění formálního rozhodnutí) a začtvrté musí nebo může narušit hospodářskou soutěž, přičemž tyto podmínky jsou kumulativní. V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. Ufex a další (C-341/06 P a C-342/06 P, EU:C:2008:375, bod 121 a citovaná judikatura), a ze dne 16. dubna 2015, Trapeza Eurobank Ergasias (C-690/13, EU:C:2015:235, bod 17 a citovaná judikatura).

66. Odpověď by možná mohla být jiná, pokud by po případném zrušení formálního rozhodnutí Komise vydala nové rozhodnutí, které by šlo stejným směrem jako formální rozhodnutí a bylo založené na nepřičitatelnosti rozhodčího nálezů státu. Nicméně tomu tak (zatím) v projednávané věci není a v rámci tohoto kasačního opravného prostředku o tom nemůže být rozhodnuto.

67. Podpůrně dodávám, že argumenty společnosti DEI nemohou v žádném případě obstát ani na základě velmi striktního a doslovného výkladu bodu 70 rozsudku ze dne 16. prosince 2010, Athinaiki Techniki v. Komise (C-362/09 P, EU:C:2010:783). Zaprvé ke zpětvzetí sporného dopisu došlo za účelem napravení protiprávnosti, a sice formální vady. Zadruhé přijetím formálního rozhodnutí v návaznosti na zpětvzetí sporného dopisu Komise nepokračovala v řízení ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž k formální vadě došlo.

68. Z výše uvedeného vyplývá, že zpětvzetí rozhodnutí o odložení stížnosti za účelem napravení protiprávnosti, aniž bylo pokračováno v řízení ve stadiu, které časově předchází konkrétnímu okamžiku, k němuž protiprávnost nastala, není protiprávní, pokud v novém aktu jeho tvůrce změnil odůvodnění ve prospěch zúčastněné strany.

VI. Závěry

69. Z uvedených důvodů, aniž je dotčen přezkum ostatních důvodů kasačního opravného prostředku, navrhuji, aby Soudní dvůr druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítl.